

ES ir Japonijos ekonominės partnerystės susitarimo įvadas

Bendradarbiavimas reguliavimo srityje ir netarifinio reguliavimo priemonės

Kas yra bendradarbiavimas reguliavimo srityje?

Bendradarbiaudamos reguliavimo srityje, dviejų valstybių arba regionų reguliavimo institucijos kartu:

- dalijasi patirtimi ir informacija;
- nustato, kokiose bendrų interesų srityse turėtų būti dirbama išvien;
- glaudžiau bendradarbiauja rengiant tarptautinius standartus;
- svarsto, kaip spręsti kylančias problemas, kai abiejų šalių taisyklės skiriasi arba yra nesuderinamos.

Kas yra netarifinio reguliavimo priemonės?

Netarifinio reguliavimo priemonės, įskaitant reguliuojamojo pobūdžio kliūtis, yra ne muitų tarifai, o kitokios kliūtys įmonių eksportui į kitą valstybę. Tai tokie dalykai kaip:

- skirtingi ar nepagrįstai sudėtingi techniniai standartai;
- produktų patvirtinimo procedūros;
- patikros siekiant įsitikinti, kad produktai atitinka reikalavimus.

Kodėl bendradarbiavimas reguliavimo srityje ir netarifinio reguliavimo priemonės yra įtraukti į ES ir Japonijos ekonominės partnerystės susitarimą?

Netarifinio reguliavimo priemonės kartais gali būti tyčinės kliūtys importui, tačiau dažniausiai jos yra teisėtos priemonės, kurias nustato vyriausybė. Reikia kelti klausimą, ar galima jas

supaprastinti, ar būtų galima suderinti skirtingus požiūrius.

Kai kuriais atvejais ES ir Japonijos požiūriai į prekių ir paslaugų reguliavimą skiriasi. Prieš pradėdama derybas dėl susitarimo su Japonija, ES surengė viešas konsultacijas. Dauguma jose dalyvavusių respondentų, visų pirma maisto, automobilių, vaistų ir medicinos priemonių pramonės atstovai, pabrėžė, kad šiuo metu reguliuojamojo pobūdžio kliūtimis jų galimybės Japonijoje yra varžomos.

Prekybą taip pat varžo skirtingi standartai ir techniniai reikalavimai, taip pat kitos reguliavimo ir administravimo problemos, su kuriomis susiduriama tiek pasienyje, tiek užsienyje. Dėl tokių skirtumų išlaidų patiria ir įmonės, kurios turi laikytis skirtingų taisyklių, ir valdžios institucijos, kurios turi užtikrinti tų taisyklių laikymąsi.

Respondentai taip pat nurodė, kad Japonijos institucijos dažnai nenusėjamai aiškina taisykles, o tai dar labiau didina netikrumą.

Ką ES tikisi pasiekti šiuo ES ir Japonijos susitarimu?

Japonija sutiko:

- peržiūrėti netarifinio reguliavimo priemonių, dėl kurių ES įmonėms yra sunkiau eksportuoti į šią šalį, sąrašą;
- rasti būdų jas supaprastinti ir
- pradėti taikyti daugiau tarptautinių standartų, visų pirma tuos pačius, kuriuos taiko ir ES.

ES taip pat pasiūlė kartu su Japonija įsteigti jungtinį Bendradarbiavimo reguliavimo srityje komitetą.

Tai ne savarankiškas organas, o paprastas forumas, kuriame ES ir Japonija keistųsi nuomonėmis apie tai, ką daryti, kad reguliavimas būtų:

- veiksmingesnis;
- paprastesnis;
- pigesnis įmonėms, kurios turi laikytis reikalavimų, ir reguliavimo institucijoms, kurios turi užtikrinti jų vykdymą.

1. Netarifinio reguliavimo priemonių panaikinimas

ES pateikė Japonijai du netarifinio reguliavimo priemonių sąrašus, ir Japonija labai didelę dalį tų priemonių panaikino. Paaiškėjo, kad pe tą laiką jau buvo išspręsti kai kurie ES iškelti klausimai.

Japonija išsprendė apie 75 proc. reguliavimo problemų iš pirmojo sąrašo.

Bendras į abiejų šalių sąrašus įtrauktų problemų išsprendimo lygis visuose sektoriuose siekia beveik 50 proc., be kita ko, išspręsta didžioji dauguma problemų, susijusių su automobiliais, vaistais ir medicinos priemonėmis.

2. Perėjimas prie tarptautinių standartų

Reguliavimo institucijų diskusijos dėl netarifinio reguliavimo priemonių sąrašo taip pat pakeitė Japonijos politiką: pradėta

daugiau naudotis tarptautiniais standartais, visų pirma tais, kuriuos taiko ir ES.

Automobiliai

ES automobilių ir jų dalių, taip pat kitų transporto priemonių standartai yra labai artimi Jungtinių Tautų organo – Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) – nustatytiems standartams, kuriais jie pagrįsti. Japonija taip pat yra JT EEK narė, tačiau šiuos standartus iki šiol dažnai naudojo tik iš dalies.

Dabar Japonija sutiko visiškai suderinti savo standartus su JT EEK standartais, kaip tai daro ES.

Bus nustatytos griežtos procedūros, skirtos užtikrinti, kad Japonija šių įsipareigojimų laikytųsi.

Vaistai

Japonija sutiko:

- kreiptis į Tarptautinę tarybą dėl žmonių skirtų vaistinių preparatų registracijai taikomų techninių reikalavimų suderinimo (TSK), kaip į tarptautinę standartų nustatymo organizaciją, ir
- savo teisės aktus grįsti TSK gairėmis.

Tekstilės gaminiai

Japonija pertvarkė savo gaminių priežiūros ženklavimo sistemą ir suderino ją su ES pramonėje naudojamu ISO standartu. Taip patenkintas jau seniai ES pateiktas prašymas.

Kitos sritys

Japonija pereina prie tų pačių tarptautinių standartų, kurie naudojami keliuose kituose ES pramonės sektoriuose.

Ateitis

ES ir Japonijos susitarimu taip pat reikia užtikrinti, kad ateityje neatsirastų nereikalingų reguliavimo skirtumų.

Šiuos klausimus būtų galima išspręsti, pavyzdžiui, jei abiejų šalių reguliavimo institucijos reguliariai bendradarbiaudamos keistųsi idėjomis ir patirtimi ir nustatytų, kokiose srityse jos galėtų bendradarbiauti ateityje.

Visada galima pasirinkti kitokias reguliavimo priemones, tačiau jų nereikėtų imtis vien dėl dialogo stokos.

Be to, ES ir Japonijos reguliavimo institucijoms kyla panašių problemų, o dialogas ir bendradarbiavimas abiem šalims suteikia veiksmingesnio reguliavimo galimybių.

3. Jungtinio reguliavimo organo įsteigimas

Atskiras susitarimo skyrius skirtas gerajai reguliavimo praktikai ir bendradarbiavimui

reguliavimo srityje. Jame ES siūlo iš abiejų susitarimo šalių vyriausybių ir reguliavimo institucijų atstovų sudaryti Bendradarbiavimo reguliavimo srityje komitetą.

Šis komitetas:

- suteiks reguliavimo institucijoms galimybę dalytis gerąja reguliavimo praktika, patirtimi ir informacija;
- padės nustatyti sritis, kuriose reguliavimo institucijos galėtų bendradarbiauti;
- stiprins bendradarbiavimą tarptautinių standartų klausimais.

Komitetas negalės:

- keisti esamų taisyklių;
- rengti naujų teisės aktų;
- priimti sprendimų;
- riboti reguliavimo institucijų sprendimų priėmimo galią ES valstybėse narėse ar ES lygmeniu.

Bendradarbiavimas reguliavimo srityje tebebus visiškai savanoriškas. Jis neturės poveikio nei ES, nei Japonijos teisei nustatyti savo apsaugos lygius ar juos reguliuoti siekiant viešosios politikos tikslų.

Be to, šis skyrius netaikomas reguliavimo institucijoms ES valstybėse narėse ir jų taikomoms priemonėms, praktikai ar metodams.